

Kvetu Daškovú nadchla Elektrárňa

Rozhovor s Kvetou Daškovou

Na Dňoch detskej knihy majú svoje významné zastúpenie aj zástupcovia rôznych vydavateľstiev, ktoré sa venujú vydávaniu detskej literatúry. K nim patrí aj vydavateľstvo Q 111, zakladateľkou ktorého je Kvetu Dašková, rodáčka z Piešťan. A keďže 34. ročník festivalu sa konal v jej rodisku, s radosťou prijala pozvanie.

Ako sa Vám páči na Dňoch detskej knihy, pani Dašková?

Myslím si, že to je jedna z mála úžasných akcií, ktoré majú hlbokú tradíciu a pritom prinášajú nové podnety a nové vetry zavejú vždy. Mne sa veľmi páči aj taká tá formálna záležitosť tohto vášho, piešťanského, spojenie toho moderného, kde sa to udieva a toho tradičného, tá vaša Elektrárňa. Ja žijem v Bratislave a je katastrofické doslova, koľko takýchto budov sa pobúrало, že vlastne všetky tie priemyselné objekty sú už preč. A pobúrало sa to kvôli peniazom, samozrejme. No a toto som ohromne rada, že táto veľká akcia týkajúca sa detskej literatúry sa koná tiež aj v tom historickom, aj v tom vedľajšom. Nebola som tu počas všetkých troch dní, ale má to svoj význam, aj táto miestnosť, ktorá tu je (*pozn.: zasadačka v knižnici, kde sa denne neformálne stretávali autori, výtvarníci a všetci hostia festivalu*); mali sme možnosť posediť si tam a porozprávať sa s ľuďmi i zoznámiť sa, navzdory môjmu veku niektorých tvorcov som nepoznala, poznala som ich z videnia alebo naopak – z ich diela. Takže to je tiež také prínosné. Je to veľmi záslužné, že je to takto pekne pripravené, lebo vidieť, že tu bola veľká energia vložená do toho a nielen energia, ale aj taká tá vnútorná náplň toho estetická.

Môžeme hovoriť určite aj o kvalite, lebo mnohí z autorov, spisovateľov, ilustrátorov, vydavateľov, ktorí prišli na tento 34. ročník Dní detskej knihy do Piešťan sú laureátmi rôznych ocenení za minulý rok za svoju prácu. Jedným z takýchto vydavateľstiev je aj to Vaše, Q111, ale aj Vy sama ste laureátkou Ceny Trojruža. Je to dôkaz toho, že to, čo robíte, má svoj význam.

Dostala som tú Trojružu, bola to cena autorská s prihliadaním na vydavateľskú činnosť. Je to tak: zakladala som to vydavateľstvo s takými ilúziami, nedá sa to inak povedať, s takou trošku naivitou. Tak, ako sme vítali celú túto zmenu, myslela som si, že sa otočia peniaze, že budú na ďalšie a na ďalšie. Bol jeden dobrý projekt, ktorý nevyšiel – ten Larousse (*pozn.: projekt na vydanie 12-zväzkovej detskej encyklopédie novej generácie francúzskeho vydavateľstva Larousse*) a odvtedy sa tak trápim. Vydávať hodnotné knižky je veľmi náročné a popierala by

som samú seba, keby som skĺzla z kvality. Samozrejme, že nie každá z tých kníh, ktoré som vydala, je tá celkom špička, ale ja mám tú latku pomerne vysoko a nejdem pod ňu, naozaj. Ono je, bohužiaľ, veľa takých autorov, ktorí sa vracajú do rokov začiatku minulého storočia. Tie niektoré ponuky sú také naivné, ako keby to ten potenciálny autor písal sám pre seba, keď bol dieťaťom. A tá doba je niekde inde. Ja tiež už nestíham celkom všetky trendy, príliš to ide rýchlo. Príliš rýchlo ide aj tá technika, aj elektrotechnika a keď som teraz robila s deťmi spomienku na Jaroslavu Blažkovú, predstavovala som si, že druháci, tretiaci, že to je trošku maličké – ale vôbec nie. Tie deti sú veľké, poznajú, sú informované. Bohužiaľ sú často informované o veciach, ktoré by im, myslím, mali byť ešte vzdialené. No a čo sa týka mojej tvorby, teraz, keď už človek – aj keď sa mi to slovo nepáči: bilancuje, tak si hovorím: bola to veľká daň toto vydavateľstvo, za to, že som nemala čas. Vždy som písala akoby úchytom. Tá moja autorská ambícia bola potlačená tou ambíciou vydavateľskou. Ale pripravujem jednu svoju reedíciu, som zvedavá, či na to dostanem grant. Volá sa to Zvieratá nie sú také. Ja som nemohla dlho publikovať. A za túto knihu som dostala polovičku vydavateľskej ceny a tú druhú polovičku dostal Rudolf Fila za knihu Načo nám je umenie. Tie diela, jeho aj moje, boli také silné, že nechceli niekoho neoceniť. Tá moja kniha, to sú eseje pre deti o jednotlivých živočíchoch. Žijem pri Bratislave, doteraz tam bol krásny strom, o takomto čase vždy kvitol, to sú tie malé slivôčky, idem okolo, lebo so psíkmi chodím tade, vyťaté! A aby nebolo vidieť ten peň, bol založený kameňmi, takými betónmi. Stále je ten vzťah taký utilitárny, že len keď je to užitočné. A ten druhý extrém je, že mám reprezentačného psa, či už takého maličkého, alebo nejaké plemeno, ktoré sa doviezlo pánboh vie odkiaľ, ale tá naozajstná príroda, ten chrobáček, to malé zvieratko mizne. Keď som začala bývať mimo Bratislavu, keď som išla autom, tak večer blikalo plno červených svetielok. To behali zajace. Dnes tam zajačika nevidíte. Sú tam bažanty, ktoré si poľovníci chovajú, to nechajú vysedieť a tak chvalabohu, že to tam je, ale líštičku, to ste videli do týždňa aspoň dvakrát, alebo lasyčku, alebo niektoré z týchto drobných živočíchov. Ja som mala vždy štyri – päť ježkov na záhrade, nemám! Niet tam už ježkov. Ani si to neuvedomujeme. A ešte sú také „prdpojatosti“, ktoré máme voči živočíchom, že had je taký onaký, kukučka je zlá mater, atď. Tak o tom je tá knižka. Je to reedícia, chcem spraviť novú obrazovú prílohu, to je fotograf Hulík (*Tomáš Hulík*), s ním som dohodnutá, že by bola obrazová časť spravená tak modernejšie, novšie.

Držíme Vám palce, aby sa Vám podarilo získať grant na túto knižku a prajeme Vám predovšetkým veľa zdravia a ešte veľa tvorivých síl. Ďakujem za rozhovor.

Piešťany 12. 4. 2017

Autor interview: Drahomíra Moretová

Účastník interview: Kveta Dašková

Akcia: Festival Dni detskej knihy 2017

Podujatie: Ktorá farba je najdôležitejšia. Spomienka na spisovateľku Jaroslavu Blažkovú

